

Prioriteetse suuna 12 „Haldusvõimekus“ meetme 12.1 „Riigi võimekuse tõstmine inimressursside arendamise ja institutsionaalse suutlikkuse parendamise kaudu“ tegevuse 12.1.3 „Institutsionaalse ja organisatsioonide võimekuse tõstmine“ käskkirja seletuskiri

Sisukord

Mõisted	3
Sissejuhatus	4
1. Meetme tegevuse eesmärk ja oodatav tulemus	4
1.1. Meetme tegevuse eesmärgi seos ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava ja meetme eesmärgi ning siseriiklike arengukavadega.....	4
1.2. Oodatav tulemus	6
2. Eesmärgi saavutamiseks kavandatud tegevused	8
2.1. Institutsionaalse võimekuse tõstmine.....	9
2.2. Organisatsioonide võimekuse tõstmine.....	12
3. Sihtrühm	15
4. Tegevuste algatamine	15
4.1. Institutsionaalse võimekuse tõstmine.....	15
4.2. Organisatsioonide võimekuse tõstmine.....	16
5. Tegevuste eeldatav mõju läbivatele teemadele	16
6. Eelarve	16
7. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud	16
8. Toetuse maksmise tingimused ja kord	17
9. Elluviija kohustused	18
10. Tegevuste elluviimise seire	18
11. Tegevuste ja nende elluviimise tingimuste muutmine	18
12. Finantskorrektsioon	18

Mõisted

Valitsussektor – valitsussektor hõlmab avaliku sektori üksusi, keda ei loeta turutootjateks ja keda finantseeritakse peamiselt kohustuslike maksete abil, mida teevad teistesse sektoritesse kuuluvad üksused. Eestis jagatakse valitsussektor omakorda kolmeks allsektoriks: 1) keskvalitsus; 2) kohalik omavalitsus; 3) sotsiaalkindlustusfondid.

Keskvalitsus – keskvalitsusse kuuluvad põhiseaduslikud institutsioonid ja neid teenindavad asutused, ameti- ja hallatavad asutused ning riigi asutatud sihtasutused, äriühingud, avalik-õiguslikud institutsioonid, mittetulundusühingud ja riigiettevõtted.

Keskvalitsuse ametiasutused – keskvalitsuse ametiasutusteks loetakse valitsusasutused (ministeeriumid, ametid ja inspeksioonid, muud valitsusasutused) ja põhiseaduslikud institutsioonid (v.a Eesti Pank, mis kuulub „muu avalik sektor“ alla).

Hallatavad asutused – valitsusasutusi teenindavad või teisi riiklikke ülesandeid kultuuri, hariduse, sotsiaal- või muus valdkonnas täitvad riigiasutused. Hallatavad asutused ei teosta otseselt riigivõimu. Sellised asutused on näiteks teatrid, muuseumid, hooldekodud ja riigikoolid.

Sissejuhatus

Toetuse andmise tingimuste käskkirja (edaspidi *käskkiri*) eesmärgiks on sätestada toetuse andmise tingimused meetme tegevusele „Institutsionaalse ja organisatsioonide võimekuse tõstmine“ perioodiks 2015-2017.

Käesolev seletuskiri avab käskkirja peatükkide sisu ning põhjendab toetuse vajadust. Eelnõu ja seletuskirja koostasid Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakonna nõunikud Kairi Kontkar ja Indrek Ostrat.

Tegevuste elluvijaks on Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond. Tegevuste abikõlblikkuse periood on 1.01.2015-31.12.2017. Enne käskkirja kinnitamist tegevustega alustatud ei ole.

Käskkirja ja selle seletuskirja koostamiseks ning tegevuste planeerimiseks võeti arvesse ameti- ja hallatavate asutuste tippjuhtidega peetud arutelude tulemusi. Niisamuti viidi läbi mõttevahetusi väliste ekspertidega ning teiste sama prioriteetse suuna meetmete sisustajatega.

1. Meetme tegevuse eesmärk ja oodatav tulemus

1.1. Meetme tegevuse eesmärgi seos ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava ja meetme eesmärgi ning siseriiklike arengukavadega

Käskkiri koondab Euroopa Liidu Sotsiaalfondist rahastatavaid ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014-2020 prioriteetse suuna 12 „Haldusvõimekus“ meetme tegevusi institutsioonide ja organisatsioonide arendamise suunal eesmärgi „Valitsemissektoris on suurenenud ameti- ja erialane pädevus ning juhtimisvõimekus“ saavutamiseks. Lisaks käskkirjas kirjeldatud tegevustele toetavad eesmärgi saavutamist ka teised sama prioriteetse suuna sama meetme tegevused (inimressursi koolitamine ja arendamine, tippjuhtide arendamine ning kohaliku ja regionaalse arendusvõimekuse tõstmine) ning niisamuti poliitikakujundamise kvaliteedi arendamise meetme tegevused. Meetme tegevuse eesmärgiks on tõsta valitsussektoris ameti- ja erialast pädevust ning juhtimisvõimekust.

Tegevused panustavad eelkõige 2011. aasta OECD riigivalitsemise raporti „Ühtsema riigivalitsemise suunas“¹ soovitusesse. Käskkirjas kirjeldatud tegevustel on kõige tugevam seos haldusvõimekuse arendamise ja OECD riigivalitsemise raporti soovitude rakendamise tegevuskava² punktides 1 (Paindlikum valitsemiskorraldus) ja 6 (Riigi personalipoliitika kohandamine demograafiliste trendidega) kirjeldatud eesmärkide ja tegevussuundadega.

¹ OECD (2011), Estonia: Towards a Single Government Approach, OECD Public Governance Reviews, OECD Publishing. Kättesaadav: https://riigikantselei.ee/sites/default/files/content-editors/Failid/oecd_public_governance_review_estonia_full_report.pdf

² Haldusvõimekuse arendamise ja OECD riigivalitsemise raporti soovitude rakendamise tegevuskava. Kättesaadav: https://riigikantselei.ee/sites/default/files/riigikantselei/strateegiaburoo/haldusvoimekuse_ja_oecd_riigivalitsemise_raporti_tegevuskava_10.12.2014.pdf

Paindlikuma valitsemiskorralduse poole liikumiseks on vajalik viia ellu tänase institutsionaalse ja halduskorraldusliku süsteemi ümberkujundamist toetavaid ning ressursse säästvaid tegevusi. Ressursisäästu saavutamiseks ja ressursside ümberpaigutamise paindlikkuse suurendamiseks toetatakse käesolevast meetmest selliste valitsemis- ja halduskorralduslike ning tugiteenuste optimeerimist puudutavate analüüside, uuringute läbiviimist ja mudelite, metoodikate väljatöötamist, mis annavad sisendi vajalikeks reformideks.

Kõik toetatavad tegevused perioodil 2015-2017 peavad toetama seda, et 1) valitsussektori tööhõive oleks kooskõlas demograafiliste arengusuundadega; ning 2) tegevuskulude suhtarv ei ületaks tänast SKT taset. Nende indikaatorite jälgimine on oluline, et tagada valitsussektori jätkusuutlikkus ja Eesti võimalustele vastav haldusorganisatsioon.

Rakenduskava tulemusnäitajaks on „toetatud keskvalitsuse organisatsioonide arv, kus on juhtimissüsteemid täielikult rakendatud“. Juhtimissüsteemi all mõeldakse organisatsiooni eesmärkide saavutamiseks vajalike inimeste, protsesside ja finantside juhtimisega seotud tegevusi. Perioodil 2015-2017 on prioriteetseks juhtimise valdkonnaks valitsemisalasistest protsesside tõhustamine.

Keskvalitsusse loetakse riigi ameti- (ministeeriumid, ametid, inspeksioonid, maavalitsused, põhiseadluslikud institutsioonid ja neid teenindavad asutused) ja ametiasutuste hallatavad asutused, sihtasutused, avalik-õiguslikud juriidilised isikud ning riigiettevõtted. Selleks, et juurutada ametiasutuste kui valdkonna koordineerijate ja kompetentsikeskuste rolli, suunatakse tegevused ennekõike ametiasutustele ja neile lähedal asuvatele hallatavatele asutustele. Ametiasutused on vastutavad selle eest, et juhtimist arendatakse valitsemisalas tervikuna ja on kohustatud tagama selle, et teadmist jagatakse ka teistele oma valitsemisala asutustele (sihtasutused, avalik-õiguslikud juriidilised asutused, ettevõtted). Seega toetatava tegevuse suunamise rõhuasetusest lähtuvalt loetakse tulemusnäitajasse ameti- ja hallatavad asutused.

Kuigi ka institutsionaalsel tasandil elluviidavate tegevuste lõppeesmärgiks on saavutada muutus organisatsiooni tasandil, on selliste tegevuste otsest mõju organisatsiooni sisestele muudatustele keeruline mõõta. Näiteks institutsionaalse ja halduskorralduse valdkonna analüüside ja uuringute läbiviimise ja tulemuste reaalse rakendamise vaheline aeg on sageli teadmata ja sõltub sellistest teguritest, mida tegevuse elluviija otseselt mõjutada ei saa. See teeb tulemuse mõõtmise ja hindamise keeruliseks. Lisaks tekitab institutsionaalsel tasandil elluviidavate tegevuste mõju hindamine ebaproportsionaalset halduskoormust, arvestades, et kogu valitsussektoris on kokku koos kohalike omavalitsuste asutustega umbes 2700 üksust. Sellest tulenevalt loetakse tulemusnäitajasse need keskvalitsuse ameti- ja hallatavad asutused, kes on osalenud konkreetses organisatsiooni juhtimise arendamise alases projektis, st käskkirja punktis 2.2 nimetatud tegevuses ning viinud ka toetuse tulemusena muudatuse ellu.

Täielikult rakendamine tähendab seda, et käskkirja punktis 2.2 nimetatud tegevuse raames toetust saanud organisatsioonid on toetuse tulemusena oma igapäeva juhtimises muutnud seda osa juhtimissüsteemist, millele toetust taotleti. Seega perioodil 2015-2017 loetakse indikaatorisse need asutused, kes on protsesside tõhusamaks muutmise

alastes projektides osalenud ja selle tulemusena protsesse ja ressursse ümberkujundanud. Seda hinnatakse toetatud tegevuse elluviimise järgselt, olenevalt tegevusest kas 6 kuu või 1 aasta jooksul. Näiteks kui toetuse andmise eesmärgiks on protsesside tõhustamine, siis projekti lõppemise järgselt peavad toetust saanud organisatsioonid ära tõestama, et protsesse on kujundatud ümber vastavalt ja saavutatud ressursisääst.

Näitaja algväärtus 23 on seatud eelmisel struktuuritoetuse perioodil (2007-2013) elluviidud tegevuste pealt, mille eesmärgiks oli organisatsiooni juhtimist puudutava muudatuse elluviimine. Sihttaseme seadmisel on lähtutud eeldusest, et toetust juhtimissüsteemide väljaarendamiseks ja rakendamiseks antakse 50%-le kõikidest keskvalitsuse ameti- ja hallatavatest asutusest, s.o 2013. a detsembri seisuga 51 asutust (v.a maavalitsused, õppeasutused, kohtuasutused). Maavalitsused on otsese toetuse saajana siit väljas, sest nemad on otseseks sihtgrupiks tegevuse „Kohalik ja regionaalne arendusvõimekus“ raames. Samas ei tähenda see aga seda, et maavalitsustega seotud protsesse ei analüüsitaks – maavalitsused saavad käesoleva tegevuse raames toetust Siseministeeriumi kaudu. Õppeasutused ja kohtuasutused on jäetud välja seetõttu, et nemad on teistega võrreldes rohkem omanäolisemad ja neis toimuvatesse protsessidesse on ministeeriumil keerulisem sekkuda. Samas jällegi ei tähenda see seda, et neis toimuvaid protsesse ei analüüsitaks – seda tehakse vastavalt Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Justiitsministeeriumi kaudu.

Lähtudes eelmise perioodi kogemusest, on indikaatori sihttaseme seadmisel võetud eesmärgiks, et toetuse tulemusena kõik toetust saanud asutused on ka realselt toetuse tulemusena oma juhtimissüsteeme muutnud.

1.2. Oodatav tulemus

Meetme „Riigi võimekuse tõstmine inimressursside arendamise ja institutsionaalse suutlikkuse parendamise kaudu“ eesmärk on ameti- ja erialase pädevuse ning juhtimisvõimekuse kasv valitsussektoris. Selleks toetatakse siit institutsionaalseid ümberkorraldusi ja organisatsioonijuhtimise alaseid arendusi. Paralleelselt panustavad meetme eesmärgi saavutamisse sama meetme teised valdkonnad: inimressursi koolitus ja arendamine³, tippjuhtide arendamine⁴, regionaalse ja kohaliku omavalitsuse arendamine⁵. Kõik loetletud tegevussuunad aitavad üheaegselt kaasa sellele, et ameti- ja erialane pädevus valitsussektoris kasvaks ja juhtimisvõimekus suureneks.

Selleks, et seada prioriteete ja fookuseerida tegevusi, keskendutakse 3-aastasel perioodil (2015-2017) ressursijuhtimise alase võimekuse tõstmisele. Ressursijuhtimine hõlmab protsesside juhtimist, sh tugiprotsesse, eelarve kasutamist ja töötajate arvu ja seda nii institutsionaalsel, kui ka organisatsiooni tasandil. Ressursijuhtimise võimekuse tõstmise eesmärgiks on saavutada ressursisääst valitsussektoris. Ressursside säästliku kasutamisega panustatakse sellele, et töötajate arv valitsussektoris väheneks koos tööealise elanikkonna kahanemisega ning valitsussektori kulude osakaal ei ületaks tänast SKT taset. See on läbiva eesmärgina kirjeldatud ka haldusvõimekuse ja OECD riigivalitsemise raporti soovitude elluviimise tegevuskavas. Seega toetatakse käesoleva

³ Tegevusi viiakse ellu eraldi rahandusministri käskkirjaga kinnitatud toetuse andmise tingimuste alusel.

⁴ Tegevusi viiakse ellu riigisekretäri käskkirjaga kinnitatud toetuse andmise tingimuste alusel.

⁵ Tegevusi viiakse ellu siseministri käskkirjaga kinnitatud toetuse andmise tingimuste alusel.

käskkirja raames neid tegevusi, mille tulemusena on oodata ressursisäästu. Ressursisäästu all mõeldakse nii töötajate arvu vähenemist, kui ka tööviljakuse kasvu. Tööviljakuse kasvu all mõeldakse seda, et ressursse paigutatakse suurema mõju saavutamise eesmärgil ümber. Toetuse andmise tulemusena on loodud teadmine ja seega eeldused selleks, kust ja kuidas valitsussektoris ebaefektiivsust vähendada ning kuhu vajadusel vabanenud ressursse ümber paigutada.

Ressursisäästu saavutamine eeldab tegevuste elluviimist kahel tasandil:

1. institutsionaalsel tasandil ehk asutuse- ja valitsemisalaüleselt;
2. organisatsiooni tasandil ehk asutuse- ja valitsemisalasiseselt.

Nendel kahel tasandil elluviidavateks tegevusteks on saadud sisendit analüüsides ja uuringutest (Eesti järgneva 10 aasta arenguvajadused), strateegilistest dokumentidest (nt OECD riigivalitsemise raport, Riigi kui tööandja personalipoliitika valge raamat) ning keskvalitsuse ameti- ja hallatavate asutuste tippjuhtide ning väliste ekspertidega läbiviidud arutelude tulemustest.

Eesti Arengufondi (2012)⁶ poolt läbi viidud Eestit mõjutavate väliskeskkonnast pärinevate tegurite analüüs tõdeb, et Eesti riik on oma valitsemisvormide ehk riigiaparaadi ja -juhtimisega samalaadsete otsustuskohtade ees, mis muu maailmgi. Demograafiline ja majanduslik olukord sunnib meid riigina mõjusamalt ja tõhusamalt tegutsema ehk me peame olema veendunud, et teeme õigeid asju õigesti. Seetõttu on oluline analüüsida ja pakkuda välja võimalusi, kuidas riigi institutsionaalset ja haldusorganisatsioonilist korraldust ümber kujundada selliseks, et ressursid oleksid mõjusamalt ja tõhusamalt korraldatud ning säästlikumalt kasutatud. Selleks, et lahendused ei jääks vaid paberile, toetatakse meetmest ka väljapakutud lahenduste ellurakendamist ning reaalsete ümberkorralduste elluviimist. Näiteks on üheks võimaluseks ressursisäästu saavutamisel tugiprotsesside keskne ja standardne pakkumine. Selleks jätkatakse tugiteenuste korraldamisel optimeerimisvõimaluste otsimisega.

Sama analüüsi kohaselt on riikide eduteguriks suutlikkus meelitada, hoida ja arendada vajalike teadmiste ja oskustega tööjõudu. OECD (2011) riigivalitsemise raport rõhutab, et hea inimeste juhtimise tase on avaliku halduse reformimisel olulisem kui kunagi varem. Riigi kui tööandja personalipoliitika valge raamatu (2014)⁷ kohaselt on strateegiline personalijuhtimine eelduseks ühiskonna muutuvate vajaduste ja võimalustega kohanduva ning võimeka valitsussektori töötajaskonna olemasoluks. Üldeesmärgi saavutamiseks peab riik olema avatud, mõjus ja tõhus, konkurentsi- ja kohanemisvõimeline ning ühtne. Me peame panustama sellesse, et väärt töötajate jaoks oleks avalik sektor atraktiivne tööandja. Atraktiivsust tõstab muuhulgas konkurentsi- võimeline palk, aga ka töökeskkond (protsessid, ülesanded ja koormus). Olukorras, kus riigieelarveliste vahendite juurdekasvu varasemas tempos näha ei ole ning tööjõud muutub kallimaks, on oluline hinnata organisatsioonisiseseid protsessid üle, leida üles ebaefektiivsus ja suunata vabanenud vahendid ümber sinna, kust sellest

⁶ Eesti Arengufond (2012), Väliskeskkond 2020: Olulised trendid ja nende tähendus Eestile. Kättesaadav: <http://www.arengufond.ee/upload/Editor/Publikatsioonid/valistrendid2020-est-fookuses-arengufond.pdf>

⁷ Riigi kui tööandja personalipoliitika valge raamat (2014). Kättesaadav: http://avalikteenistus.ee/public/valge_raamat/Riigi_kui_tooandja_personalipoliitika_valge_raamat_20141118_2014
[210 - loplik versioon.docx](http://avalikteenistus.ee/public/valge_raamat/Riigi_kui_tooandja_personalipoliitika_valge_raamat_20141118_2014)

kõige rohkem mõju on. Seetõttu on institutsionaalsete ümberkorralduste kõrval sama oluline tegeleda valitsemisalasisesse protsesside tõhustamisega.

2. Eesmärgi saavutamiseks kavandatud tegevused

Tabel 3 annab ülevaate perioodil 2015-2017 toetatavate tegevuste näitajast.

Väljundnäitajaks eesmärgi – valitsemissektoris suurenenud ameti- ja erialane pädevus ning juhtimisvõimekus – saavutamisel on toetanud keskvalitsuse organisatsioonid, kes said ESF toetust parandamaks oma juhtimissüsteeme.

Keskvalitsusse loetakse riigi ameti- (ministeeriumid, ametid, inspeksioonid, maavalitsused, põhiseadluslikud institutsioonid ja neid teenindavad asutused) ja ametiasutuste hallatavad asutused, sihtasutused, avalik-õiguslikud juriidilised isikud ning riigiettevõtted. Selleks, et juurutada ametiasutuste kui valdkonna koordineerijate ja kompetentsikeskuste rolli, suunatakse toetus ennekõike ametiasutuste ja neile lähedal asuvatele hallatavatele asutustele, kes on omakorda vastutavad selle eest, et juhtimist arendatakse valitsemisalas tervikuna ja tagama selle, et teadmist jagatakse ka teistele oma valitsemisala asutustele (sihtasutused, avalik-õigusliku juriidilised asutud, ettevõtted). Seega toetuse suunamise rõhuasetusest lähtuvalt loetakse tulemusnäitajasse vaid ameti- ja hallatavad asutused.

Kuigi ka institutsionaalsel tasandil elluviidavate tegevuste lõppeesmärgiks on saavutada muutus organisatsiooni tasandil, on selliste tegevuste otsest mõju organisatsiooni sisestele muudatustele keeruline mõõta. Näiteks institutsionaalse ja halduskorralduse valdkonna analüüside ja uuringute läbiviimise ja tulemuste reaalse rakendamise vaheline aeg on sageli teadmata ja sõltub sellistest teguritest, mida tegevuse elluviija otseselt mõjutada ei saa. See teeb tulemuse mõõtmise ja hindamise keeruliseks. Lisaks tekitab institutsionaalsel tasandil elluviidavate tegevuste mõju hindamine ebaproportsionaalset halduskoormust, arvestades, et kogu valitsussektoris on kokku koos kohalike omavalitsuste asutustega umbes 2700 üksust. Sellest tulenevalt loetakse väljundindikaatorisse need keskvalitsuse ameti- ja hallatavad asutused, kes on osalenud organisatsiooni juhtimise arendamise alases projektis, st käskkirja punktis 2.2 nimetatud tegevuses.

Aastaks 2018. on eesmärgiks toetada juhtimissüsteemide parendamise eesmärgil 25 keskvalitsuse ameti- ja või hallatavat asutust. Arvestades perioodile 2015-2017 kavandatud tegevusi ja nende mahtu, on 2017. aasta lõpuks täidetud 80% 2018. aastaks seatud sihttasemeks ehk 20 organisatsiooni on saanud toetust juhtimissüsteemide parendamiseks.

Lisaks rakenduskava väljundnäitajatele on seatud täiendavaid siseriiklikke näitajaid. Järgmisel kolmel aastal on eesmärgiks viia läbi 5 valitsemis- ja halduskorralduslikku analüüsi koos mudelite ja meetodikate väljatöötamisega, analüüsida 3 tugiteenust ja viia ellu 3 organisatsioonide vahelist ümberkorraldusprojekti. Arvestades, et ettepanekute esitamise protsess algab käskkirja kinnitamise järgselt ning otsuse meetmest rahastamise kohta teeb haldusvõimekuse valdkondlik komisjon, siis täiendavate väljundnäitajate arv võib institutsionaalse tasandi võimekuse tegevustes muutuda.

2.1. Institutsionaalse võimekuse tõstmine

2.1.1. Toetatava tegevuse alategevused

Institutsionaalse tasandi võimekuse alategevusele toetuse andmise eesmärgiks on tõsta tervikuna ressursside kasutamise tõhusust ja säästlikkus valitsussektoris.

Arvestades, et riigireformi teema on üha aktuaalsem ning konkreetsed tegevusettepanekud selguvad jooksvalt töö käigus (sh näiteks ka uue valitsuse tööle asumisega), siis on oluline toetada erinevate valitsemis- ja halduskorralduse valdkonnaga seotud analüüside ja uuringute läbiviimist ning mudelite ja meetodikate väljatöötamist.

Eraldi keskendutakse erinevate standardsete tugiteenuste analüüsile ja nende kvaliteedi ja tõhususe tõstmisele. Analüüsi tulemuse valmivad tugiteenuste protsessimudelid, mis on sisendiks protsesside ümberkujundamiseks.

Riigiülestest prioriteetidest ja valdkondlikest arenguvajadustest tulenevalt ning väliste väljakutsetega toimetulemiseks toetatakse meetmest organisatsioonilisi ümberkorraldusi, mille elluviimise tulemusena kaasneb võimekam valdkonna juhtimine ja korraldamine ning ressursisääst. Et tagada suurema ulatusega mõju, toetatakse selliseid ümberkorraldusi, millesse on kaasatud rohkem kui 1 asutus. Selliste muudatuste kvaliteetseks elluviimiseks ei ole tihti eelarvetes piisavalt vahendeid, mistõttu on oluline käesoleva tegevuse raames võimaldada täiendavaid ressursse valdkondlikeks ja laiemalt avaliku halduse arendamisele suunatud reformideks.

Sellest tulenevalt toetatakse meetmest:

1. Erinevate valitsemis-, haldus- ja tugiteenuste korraldust puudutavate rakendusanalüüside ja uuringute läbiviimist, nende alusel mudelite ja meetodikate väljatöötamist ning nende rakendamist, sealhulgas;
 - a. seminaride ja töögruppide kohtumiste korraldamist ning nendeks materjalide väljatöötamist.
2. Laiemate valdkonna ja avaliku halduse arendamisele suunatud organisatsioonide vaheliste ümberkorralduste elluviimist, sh
 - a. mõju hindamiseks eelanalüüside (ex-ante) ja eesmärkide saavutamise järelanalüüside (ex-post) läbiviimist;
 - b. protsesside, teenuste ja struktuuride analüüsimist ja ümberkujundamist;
 - c. muudatuste juhtimist;
 - d. ümberkorraldatavate organisatsioonide juhtimist ja ülesannete täitmist toetavate IT süsteemide arendamist;
 - e. muid tegevusi, mis on vajalikud ümberkorralduste edukaks elluviimiseks.

Toetuse andmise tingimused ja projektide esitamise, hindamise ja valiku protsess on määratud selliselt, et oleks võimalik jooksvalt, riigiüleseid prioriteete silmas pidades, tegevuste üle otsustada. Kuna institutsionaalsel tasandil elluviidavad analüüsid ja ümberkorraldusprojektid selguvad jooksvalt töö käigus ning eesmärgiks on rahastada

suure mõjuga projekte, siis vastutus projektide rahastamise otsustamise üle pannakse haldusvõimekuse valdkonna komisjonile. Haldusvõimekuse valdkonna komisjonile otsustusõiguse andmisega tagatakse institutsionaalsete ümberkorralduste elluviimiseks laiem toetus.

Järgnevalt on kirjeldatud protsessis osalejate rolle ja ülesandeid.

Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond:

- a. koordineerib tegevusteks sisendi saamise protsessi, algatab tegevused ja viib need koostöös seotud asutustega ellu;
- b. töötab välja ideekavandi vormi;
- c. saab sisendi vajalikeks tegevusteks valitsemis- ja halduskorralduse valdkonnaga tegelevatelt asutustelt, valdkonna ministeeriumidelt ning haldusvõimekuse valdkondlikult komisjonilt;
- d. viib sisendi kogumiseks ja saadud sisendi analüüsimiseks läbi regulaarselt ministeeriumide arendusjuhtide kogu ning teiste valitsemis- ja halduskorralduse valdkonnaga tegelevate asutuste vahelisi kohtumisi;
- e. riigihalduse valdkonna koordineerijana viib ise läbi analüüse ja uuringuid, analüüsib erinevaid strateegilisi dokumente ja teeb nende põhjal ettepanekuid võimalikeks tegevusteks, sh tugiteenuste valdkonnas;
- f. korraldab valikukomisjoni poolse hinnangu andmise protsessi;
- g. korraldab ettepanekute esitamist haldusvõimekuse valdkondlikule komisjonile ning vastutab selle eest, et haldusvõimekuse valdkondlik komisjon oma otsuse tegemisel saab tugineda maksimaalselt kvaliteetsele ja kõikehõlmavale sisendile;
- h. vastutab selle eest, et vajalikud tegevused on kvaliteetselt ja kuluefektiivselt ellu viidud (riigihanked läbi viidud ja rakendatud või vajalikud eksperdid tähtaegselt palgatud kindlate tööde tegemiseks);
- i. vastutab regulaarse aruandluse eest haldusvõimekuse valdkondlikule komisjonile.

Valdkonna ministeeriumide ja arendusjuhtide kogu on valdkonna kompetentsikeskus, kes näeb kõige lähemalt probleeme ja oskab nende lahendamiseks ettepanekuid esitada. Ühtlasi tagavad valdkonna ministeeriumid selle, et ettepanekutel on valdkonnasisene toetus. Valdkonna ministeeriumid ja arendusjuhtide kogu saavad ettepanekuid esitada jooksvalt.

Ettepanekute hindamiseks moodustatakse valikukomisjon, mille tööd korraldab Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond. Valikukomisjoni kuuluvad liikmed Rahandusministeeriumist, 2 valdkonnaga seotud välist eksperti, arendusjuhtide kogu esindaja ning vajadusel liikmed teistest valitsemis- ja halduskorraldusega tegelevatest asutustest, st Justiitsministeeriumist, Siseministeeriumist ning Riigikantseleist. Detailsed valikukomisjoni töö protseduurid lepatakse kokku jooksvalt.

Valikukomisjon:

- a. hindab vastavuskriteeriumide põhjal esitatud ettepanekuid;
- b. järjestab valikukriteeriumide alusel esitatud ettepanekud ning esitab need koos põhjendusega haldusvõimekuse valdkondlikule komisjonile heakskiitmiseks.

Haldusvõimekuse valdkondlik komisjon on laiapõhjaline komisjon, kelle otsusel on tänu oma esindatusele (Rahandusministeeriumi, Justiitsministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Siseministeeriumi kantslerid, riigisekretär, valitsusvälised partnerid) mõju. Kõik institutsionaalse tasandi võimekuse tõstmiseks elluviidavad tegevused (analüüsid, uuringud, mudelid, meetodikad, organisatsioonide vahelised ümberkorraldusprojektid) peavad saama haldusvõimekuse valdkondliku komisjoni heakskiidu. Haldusvõimekuse valdkondliku komisjoni heakskiitu ei ole vaja üksnes tugiteenuste tõhustamise alasteks uuringuteks ja analüüsideks. Tugiteenuste tõhustamiseks on haldusvõimekuse valdkondliku komisjoni heakskiit käskkirja punkti 2.1 alategevuses a. sätestatu näol juba olemas. Jooksvalt antakse haldusvõimekuse valdkondlikule komisjonile aru sellest, milliseid teenuseid analüüsitakse ning millised on analüüsitulemused. Otsus märgitakse haldusvõimekuse valdkondliku komisjoni koosoleku protokollis.

Ettepanekud valdkonna komisjonile esitatakse ideekavandina, milleks Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond töötab välja üldise formaadi. Ideekavand peab kirjeldama ära vajaduse, eesmärgi ja võimalusel prognoositava ressursisäästu ning rakendamise mehhanismi. Haldusvõimekuse valdkondlik komisjon saab ka ise esitada ettepanekuid analüüsides ja organisatsioonide vaheliste ümberkorralduste läbiviimiseks.

Haldusvõimekuse valdkondlik komisjon:

- a. teeb riigiülestest prioriteetidest lähtuvalt poolthälte-enamusel otsuse meetmest rahastatavate projektide kohta, võttes aluseks valikukomisjoni hinnangud ning kuulates ära Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakonna arvamuse.

Haldusvõimekuse valdkondlik komisjon võib projekti tegevused ning eelarve kiita heaks osaliselt või tingimuslikult. Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond koostöös seotud asutustega tagavad, et projekt viiakse ellu kooskõlas komisjoni otsusega.

Prioriteediks on perioodil 2015-2017 toetada neid tegevusi, mille eesmärgiks on ressursisääst. Ressursisäästu all mõeldakse nii töötajate arvu vähendamist kui ka tööviljakuse kasvu ehk olemasoleva ressursi ümberpaigutamist. Samuti on eesmärgiks käesolevast meetmest toetada vaid suure riigiülese mõjuga projekte. Nendest põhimõtetest lähtuvalt on seatud ka vastavus- ja valikukriteeriumid.

Kõik rahastatavad tegevused peavad vastama vastavuskriteeriumidele. Valikukriteeriumide seadmise eesmärgiks on langetada otsused kõige suurema mõjuga projektide kasuks.

Vastavuskriteeriumid:

- a. ideekavandis on ammendavalt kirjeldatud vajadust, eesmärki ja mõju, võimalusel prognoositavat ressursisäästu ja rakendamise mehhanismi;
- b. punktis 2.1.1 alapunktis b) nimetatud tegevusele toetuse taotlemiseks esitavad ideekavandi vähemalt 2 valitsussektori (v.a kohaliku omavalitsuse asutused) organisatsiooni või 1 valitsussektori organisatsioon tingimusel, et

ümberkorraldus mõjutab teiste valitsussektori organisatsioonide ülesannete täitmise korraldust tõhusamaks.

Valikukriteeriumid:

- a. eelistatakse projekte, mis mõjutavad suuremat hulka valitsussektori asutusi;
- b. eelistatakse projekte, mis eeldatavalt toovad kaasa suurema ressursisäästu;
- c. eelistatakse projekte, mis toetavad riigiüleseid prioriteete.

2.2. Organisatsioonide võimekuse tõstmine

2.2.1. Toetatava tegevuse alategevused

Organisatsioonisisese juhtimiskvaliteedi alategevusele toetuse andmise eesmärgiks on tõsta ressursside juhtimise ja kasutamise tõhusust ning edendada koostööd, suhtevõrgustiku kujunemist ja kogemuste vahetamist.

Organisatsioonide võimekuse tõstmine tähendab käesoleva meetme käsitluses tegevusi, mille eesmärgiks on saavutada toetust saavate organisatsioonide tõhususe kasv, mis väljendub kas olemasolevate avalike teenuste pakkumist senisest väiksema töötajate arvuga või senisest enamate avalike teenuste pakkumist senise hulga töötajatega. Selle saavutamiseks keskendutakse perioodil 2015-2017 protsessidele ja nende ümberkujundamisele. Protsesside tõhustamise on prioriteedina kiitnud heaks ka arendusjuhtide kogu.

Millises ulatuses protsesse tõhustada, on iga organisatsiooni enda otsustada. Seepärast kirjeldavad asutused käesolevas meetmes osalemisel oma spetsiifilisi vajadusi protsesside valdkonnas. Lisaks kogub ja analüüsib Rahandusministeerium jooksvalt asutuste vajadusi protsesside juhtimist toetavateks IT süsteemideks ning planeerib tegevusi vastavalt.

Sellest tulenevalt antakse meetmest toetust:

1. Organisatsiooni protsesside tõhustamiseks, sh:
 - a. protsesside kaardistamiseks, analüüsimiseks, hindamiseks;
 - b. konsultatsiooniteenuseks;
 - c. vajadusel protsesse toetavate IT-lahenduste arendamiseks;
 - d. koolituste ja seminaride korraldamiseks ning nendeks materjalide väljatöötamiseks;
 - e. juhiste jm materjalide koostamiseks.

Eesmärgiga soodustada koostööd ja suhtevõrgustiku kujunemist, viiakse nõustamis- ja arendustegevusi ellu eelisjärjekorras mitme organisatsiooni ühisprojekti vormis. Juhul, kui asutuste soovid on ühisprojekti vormiks liialt erinevad, on võimalik tegevusi ellu viia ka individuaalprojekti vormis. Seda hinnatakse jooksvalt projektide hindamise protsessis.

Perioodil 2015-2017 on kavas viia ellu vähemalt 4 protsesside tõhustamise alast ühisprojekti, ühte ühisprojekti kaasatakse vähemalt 4 organisatsiooni. Kokku on perioodil eesmärgiks toetada 20 organisatsiooni. Taolisi ühisprojekte viiakse ellu esmakordselt, mistõttu tegevuste mahust ja valitsemisalade erinevatest vajadustest võib

meetme elluviimise käigus muutuda ühisprojektide ning ühesse ühisprojekti kaasatavate organisatsioonide arv.

Organisatsiooni protsesside tõhustamise alast arendustegevust viiakse ellu kas ühe valitsemisala või mitme valitsemisala ühisprojekti vormis või individuaalprojektina (üks organisatsioon) konsultatsiooniteenuse osutamise teel. Ühisprojekti peavad osalema vähemalt pooled ühe valitsemisala asutustest (valitsemisala asutusteks loetakse ministeeriumi, ameteid, inspeksioone, hallatavaid asutusi, sihtasutusi, avalik-õiguslikke juriidilisi isikuid, ettevõtteid, mittetulundusühinguid).

Ühisprojekti osalemiseks peavad ühisprojekti osaleda sooviv valitsemisala või asutus esitama Rahandusministeeriumi poolt koostatud vormil ühise taotluse Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakonnale.

Juhul, kui ühistaotlusi esitatakse vähem, kui on tegevuseks ettenähtud vahendeid, siis teises järjekorras moodustab Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond individuaalseid taotlusi esitanud organisatsioonid nende nõusolekul koostöö ja kogemuste vahetamise eesmärgil ühisprojekti. Kui individuaalsete taotluste esitajate arenguvajadused on teineteisest täiesti erinevad, siis on võimalik kasutada ka üksikprojekti vormi, mida kasutatakse koostaotletud ja Rahandusministeeriumi poolt kokku pandud ühisprojektide järel kolmandas järjekorras.

Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond:

- a. koordineerib tegevuste algatamist ja viib tegevused koostöös toetust saavate asutustega ellu;
- b. töötab välja taotlusvormi ja teavitab sellest Rahandusministeeriumi ja arendus- ja personalijuhtide võrgustiku kaudu;
- c. korraldab valikukomisjoni poolse hinnangu andmise protsessi;
- d. vastutab selle eest, et vajalikud tegevused on kvaliteetselt ja kuluefektiivselt ellu viidud (riigihanked läbi viidud ja rakendatud või vajalikud eksperdid tähtaegselt palgatud kindlate tööde tegemiseks);
- e. vastutab regulaarse aruandluse eest haldusvõimekuse valdkondlikule komisjonile.

Ühisprojektide valikut teostab kandideerida soovivate asutuste poolt esitatud dokumentide, vastavus- ja valikukriteeriumide põhjal Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakonna poolt moodustatud valikukomisjon. Valikukomisjoni kuuluvad liikmed Rahandusministeeriumist, 2 valdkonnaga seotud välist eksperti, arendusjuhtide kogu esindaja ning vajadusel liikmed teistest valitsemis- ja halduskorraldusega tegelevatest asutustest, st Justiitsministeeriumist, Siseministeeriumist ning Riigikantseleist. Detailsed valikukomisjoni töö protseduurid lepatakse kokku jooksvalt.

Valikukomisjon:

- a. hindab vastavuskriteeriumide põhjal esitatud ettepanekuid;
- b. järjestab valikukriteeriumide alusel esitatud ettepanekud ning langetab otsuse meetmest rahastatavate projektide kohta.

Valikukomisjon võib meetmest rahastatavate projektide tegevused ning eelarve kiita heaks osaliselt või tingimuslikult. Rahandusministeeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond koostöös seotud asutustega tagavad, et projekt viiakse ellu kooskõlas valikukomisjoni otsusega.

Vajadusel võib valikukomisjon küsida lõpliku otsuse tegemiseks täiendavat sisendit ühisprojektis osalemise motivatsiooni kohta taotlusi esitanud organisatsioonidelt.

Prioriteediks on perioodil 2015-2017 toetada neid tegevusi, mille eesmärgiks on ressursisääst. Ressursisäästu all mõeldakse nii töötajate arvu vähendamist kui ka tööviljakuse kasvu ehk olemasoleva ressursi ümberpaigutamist. Samuti on eesmärgiks käesolevast meetmest toetada vaid suure mõjuga projekte. Nendest põhimõtetest lähtuvalt on seatud ka vastavus- ja valikukriteeriumid.

Kõik rahastatavad tegevused peavad vastama vastavuskriteeriumidele. Valikukriteeriumide seadmise eesmärgiks on langetada otsused kõige suurema mõjuga projektide kasuks.

Vastavuskriteeriumid:

- a. ühistaotluses osalevad vähemalt pooled valitsemisala asutustest, nende hulgas ka ministeerium;
- b. kõikide osalevate asutuste juhid kinnitavad projekti eesmärgina ressursisäästu saavutamist;
- c. ühistaotluses osalevates asutustes on täidetud ametikoht, mille tööülesannete hulka kuulub organisatsiooni arendamise valdkond. Ametikohal töötav isik on ühisprojekti toimumise ajal asutusepoolseks projektijuhiks ja annab projekti käigust otse aru asutuse juhile;
- d. asutused on taotluses ammendavalt põhjendanud ühisprojektis osalemise soovi, sh selgitatud on arenduse vajalikkust, eesmärki ja mõju ning nägemust edasistest arengutest ühisprojekti järel. Kasuks tuleb, kui osalevad asutused oskavad ära näidata oma esialgse plaani, millised ümberkorraldused projekti tulemusena läbi viiakse, kui palju see suurendab töö efektiivsust ja kvantifitseerida saavutatava ressursisäästu.

Valikukriteeriumid:

- a. eelistatakse neid ühistaotlusi, millesse on kaasatud suurem hulk asutusi või mis mõjutavad suuremat hulka asutusi;
- b. eelistatakse neid ühistaotlusi, mis eeldatavalt toovad kaasa suurema ressursisäästu;
- c. eelistatakse neid ühistaotlusi, mille tulemusena valmib meetodika või mudel, mis on rakendatav organisatsioonide üleselt.

Taotlusvorm koos taotluse esitamise täpsete juhiste ja ajakavaga avaldatakse käesoleva käskkirja kinnitamise järgselt Rahandusministeeriumi kodulehel ning info edastatakse ministeeriumide arendusjuhtide ja ametiasutuste personalijuhtide võrgustikku.

3. Sihtrühm

1. Punkti 2.1 tegevuse sihtrühmaks on valitsussektor. Kuna kohalik omavalitsus on otsene sihtgrupp siseministri käskkirjaga kinnitavas tegevuses „Regionaalne ja kohalik arendusvõimekus“, siis kohaliku omavalitsuse tasand on käesoleva meetme raames sihtgrupiks niivõrd kuivõrd on see asjakohane keskvalitsust puudutavates institutsionaalsetes ümberkorraldustes. Selleks, et vältida dubleerimist ning tagada tegevuste kooskõla, tehakse tegevuste planeerimisel ja elluviimisel koostööd Siseministeriumiga.
2. Punkti 2.2 tegevuse sihtrühmaks on valitsussektor (v.a kohaliku omavalitsuse tasandi asutused), sealjuures on toetuse fookuses ennekõike valdkonna koordineerijatena ametiasutused, mistõttu on ülejäänud asutused kaudselt sihtrühmaks ja saavad toetust ameti- ja hallatavate asutuste kaudu. Kohaliku omavalitsuse asutused ei ole sihtrühmaks – nemad on tegevuse „Regionaalne ja kohalik arendusvõimekus“ sihtrühmaks. Tegevustes osalevad organisatsioonisiseste protsesside arendamisega seotud ametnikud erinevatest valitsussektori organisatsioonidest ning valitsusvälised partnerid.

Lisaks on sihtrühmas ka arendustegevuste korraldamisega seotud ametnikud ja töötajad.

4. Tegevuste algatamine

Tegevuste algatamise ajakava selgub jooksvalt. Igal aastal koostatakse jooksva aasta kohta täpsem tegevusplaan, millest teavitatakse Rahandusministeriumi kodulehe ja arendus- ning personalijuhtide võrgustiku kaudu.

Et tagada tegevuste kooskõla, tehakse tegevuste planeerimisel ja elluviimisel koostööd teiste sama prioriteetse suuna meetme tegevuste sisustajatega (Siseministerium, Riigikantselei, Justiitsministerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium).

4.1. Institutsionaalse võimekuse tõstmine

1. Valitsemis- ja halduskorralduse ning tugiteenuste valdkonna analüüside ja uuringute läbiviimist ning mudelite ja meetodikate väljatöötamiseks sisendi saamise protsessi koordineerib Rahandusministeriumi riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond. Sisend vajalikeks tegevusteks saadakse teistelt valitsemis- ja halduskorralduse valdkonnaga tegelevatelt asutustelt (Justiitsministeriumilt, Riigikantseleilt), valdkonna ministeriumidelt ning haldusvõimekuse valdkondlikult komisjonilt. Riigihalduse ja avaliku teenistuse osakond viib tegevusi ellu koostöös valdkonna eest vastutajatega, kes panustavad tegevuse sisulise kvaliteedi tagamisse. Valdkonna vastutajad kohustuvad andma igakülgse sisulise panuse lähteülesande koostamisse, osalema tegevuse teostamiseks võetavate pakkumuste hindamises, toetama tegevuste läbiviijaid nende töös. Täpne protsess ja tingimused on kirjeldatud seletuskirja punktis 2.1.1.
2. Laiemate valdkonna ja avaliku halduse arendamisele suunatud organisatsioonide vaheliste ümberkorralduste elluviimise algatavad vähemalt 2 valitsussektori (v.a

kohaliku omavalitsuse asutused) organisatsiooni või 1 valitsussektori organisatsioon tingimisel, et ümberkorraldus mõjutab teiste valitsussektori organisatsioonide ülesannete täitmise korraldust tõhusamaks. Täpne protsess ja tingimused on kirjeldatud seletuskirja punktis 2.1.1.

4.2. Organisatsioonide võimekuse tõstmine

Organisatsioonide protsesside tõhustamist algatavad ühistaotluse korral valdkonna ministriumid koos vähemalt poolte oma valitsemisala asutustega või individuaaltaotluse korral 1 ameti- või hallatav asutus. Täpne protsess ja tingimused on kirjeldatud seletuskirja punktis 2.2.1.

5. Tegevuste eeldatav mõju läbivatele teemadele

Meetme tegevustel on kõige tugevam mõju **riigivalitsemise** läbivale teemale, sest kõik meetme tegevused on suunatud valitsussektori ressursijuhtimise võimekuse tõstmiseks.

Meetme tegevuste mõju **võrdsetele võimalustele** võib hinnata keskmiseks, sest kõikide meetme tegevuste elluviimisel on tagatud, et nii soolist, ealist kui ka rahvuslikku võrdõiguslikkust ei kahjustata mingil moel.

Meetme tegevused toetavad **infoühiskonna** arendamist läbi selle, et meetme raames on vajadusel võimalik rahastada organisatsiooni juhtimise tõhustamiseks IT arendusi.

Meetme tegevuste sihtgrupiks on teiste seas maavalitsused ja keskvalitsuse ametiasutuste regionaalsed üksused, mistõttu omab meede positiivset mõju **regionaalsele** juhtimisvõimekusele. Institutsionaalse ja organisatsioonide võimekuse tõstmiseks läbiviidud analüüsid ja väljatöötud mudelid, meetodikad, juhised on avalikud ja seeläbi rakendatavad ka **regionaal- ja kohaliku omavalitsuse** tasandil.

Keskkonnahoiu ja kliima läbivasse teemasse meetme tegevustega ei panustata.

6. Eelarve

Esitatakse meetme tegevuste eelarve kooskõlas valituses kinnitatud meetmete nimekirjale. Tegevuste maksumused on kujunenud perioodil 2007-2014 läbiviidud arendus- ja koolitustegevuste läbiviimise kogemuse pinnalt ning tegevuste keskmiste hindade alusel. Arvesse on võetud ka mõningast hindade muutumist ning ühtekuuluvuspoliitika rakenduskavas seatud väljundnäitajate saavutamist.

7. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

Peatükis loetletakse tegevuste raames lubatud kulud. Kõik meetme tegevuste raames tehtavad kulud peavad olema seotud tegevuse eesmärkide saavutamise ja kulude tegemisel tuleb silmas pidada nende kuluefektiivsust.

Abikõlblikud on järgmised kulud:

1. uuringud, analüüsid, auditid ja küsitlused ning nende tulemuste avalikustamise kulud – st uuringu, analüüsi, auditi või küsitluse läbiviimise tellimine;
2. personalikulud vastavalt ühendmääruse §-le 3 – abikõlblikud on tegevuse elluviijate ning tugipersonali (nt programmi administreerimine) palgakulud või tegevuse elluviimist toetavate analüütikute ja ekspertide töötasud. Ametnike senise ametijuhendi- või töölepingujärgsete ülesannete täitmisega seonduvaid kulusid üldjuhul ei hüvitata;
3. konsultatsioon – konsultatsiooniteenuse tellimine ja läbiviimine;
4. koolituste, konverentside, seminaride, infopäevade ja koosolekute korraldamine – nende üritustega seotud kulud nagu koolitaja/ moderaatori kulud, ruumide rent, toitlustamine, transport;
5. meetodikate, õppematerjalide, juhiste ja koolitus- ja arenguprogrammide väljatöötamine ning nende avalikustamine – st meetodikate, õppematerjalide, juhiste ja koolitus- ja arenguprogrammide väljatöötamise ning nende avalikustamise tellimine;
6. temaatilistel konverentsidel, seminaridel ja koolitustel osalemise tasud – osalustasud, mis kaasnevad tegevuse eesmärkidega seotud konverentsidel, seminaridel ja koolitustel osalemisega;
7. lähetuse kulud – vastavalt siseriiklikule regulatsioonile transpordi, majutuse ja päevarahade kulud;
8. transport ja majutus – põhjendatud juhtudel eksperdi, koolitaja, tegevuses osaleja transpordi ja majutuse kulud;
9. tõlke kulud – tegevuse tulemuste saavutamiseks vajalikud suulise või kirjaliku tõlke kulud;
10. trükised – tegevuste tulemuste saavutamiseks vajalike trükiste tellimine, sh kujundus ja küljendus;
11. teavitamiskulud, sh veebidisain ja –majutus – tegevuste tulemuste saavutamiseks vajalikud teavitamiskulud;
12. tarkvara litsentsid või veebipõhiste tarkvaralahenduste teenustasud – lahenduste litsentsid, mis on vajalikud tegevuste eesmärkide saavutamiseks;
13. infotehnoloogilised lahendused – väikesemahulised lahendused, mis on vajalikud tegevuste eesmärkide saavutamiseks.

Mitteabikõlblikud on järgmised kulud:

1. üldkulud, sh toetust saavate asutuste üldkulud;
2. seadmete soetamise ning põhivara kulumiga seotud kulud;
3. ühendmääruse § 4 kohaselt määratletud mitteabikõlblikud kulud;
4. teised kulud, mis ei ole vajalikud meetme tegevuse eesmärgi saavutamiseks.

8. Toetuse maksmise tingimused ja kord

Punktis viidatakse väljamaksete aluseks olevatele asjakohastele paragrahvidele perioodi 2014–2020 struktuuritoetuste seaduses ja ühendmääruses.

9. Elluviija kohustused

Peatükis viidatakse asjakohastele paragrahvidele perioodi 2014–2020 struktuuritoetuste seaduses ning tuuakse eraldi välja täpsustamist või rõhutamist vajavad kohad. Punkt 5 sätestab kohutuse kooskõlastada Rahandusministeeriumi välisvahendite rakendamise osakonnaga kulud, mida soovitakse taotleda meetme eelarvest ning mis on seotud tegevuse elluviija asutuse ametnike või töötajate personalikuludega. Sätte eesmärgiks on vältida asutuse igapäevaste kulude asendamist struktuurivahenditest. Üldjuhul ei rahastata ametniku ja töötaja töötasu, kui tasustatav töö on seotud senise ametijuhendi- või töölepingujärgsete ülesannete täitmisega ning kui meetme tegevuste elluviimisega seotud töö lisanduvus ei ole eristatav.

10. Tegevuste elluviimise seire

Sätestab seire korra. Korda täpsustavad rakendusasutuse protseduurireeglid.

11. Tegevuste ja nende elluviimise tingimuste muutmine

Sätestab tegevuste ja nende elluviimise tingimuste muutmise korda. Korda täpsustavad rakendusasutuse protseduurireeglid.

12. Finantskorrektsioon

Peatükis viidatakse asjakohastele paragrahvidele perioodi 2014–2020 struktuuritoetuste seaduses.